

BIJLAGE BIJ PERSBERICHT: NIEUWE AANDACHTSPUNTEN IN HET CURRICULUM:

De voorstellen gaan over Nederlands, Engels/Moderne vreemde talen, Rekenen & Wiskunde, Burgerschap, Digitale geletterdheid, Mens & Maatschappij, Mens & Natuur, Kunst & Cultuur en Bewegen & Sport. Dit zijn de huidige leergebieden uit de onderbouw van het voortgezet onderwijs, aangevuld met Digitale geletterdheid en Burgerschap. De voorstellen veranderen niet iets aan de huidige vakken.

Mondiale thema's en brede vaardigheden

- vier gezamenlijke thema's die voor leerlingen met het oog op hun toekomst van belang zijn: duurzaamheid, technologie, globalisering en gezondheid zijn waar passend uitgewerkt in de verschillende leergebieden, steeds vanuit een eigen vakinhoudelijk perspectief.
- In de leergebieden zijn brede vaardigheden uitgewerkt die belangrijk zijn voor het toekomstige werken en leven van leerlingen, zoals manieren van denken en (praktisch) handelen, het omgaan met anderen en vaardigheden die leerlingen in staat stellen tot persoonlijke reflectie.

Leergebied Nederlands

De basis blijft goed leren lezen, schrijven, spreken en luisteren, en blijft daarmee hetzelfde als in het huidige curriculum. Wel verschuiven er een aantal accenten die gelden voor alle fasen van het primair en voortgezet onderwijs. Daarnaast zijn er enkele nieuwe elementen.

- Er is expliciet aandacht voor kwalitatief goede interactie om de taal- en denkontwikkeling van leerlingen te bevorderen.
- Leerlingen werken aan hun taalbewustzijn en taalleervaardigheden, zodat ze doelgericht kunnen communiceren en hun taalgebruik blijven ontwikkelen.
- Leerlingen leren kritisch omgaan met digitale en niet-digitale informatie en leren goed te letten op de betrouwbaarheid en bruikbaarheid daarvan.

Nieuw ten opzichte van het huidige curriculum:

- Leerlingen werken met literaire en zakelijke teksten die inhoudelijk samenhangen, een uitdagende inhoud hebben en van goede taalkwaliteit zijn. Zo kunnen ze hun kennis van de wereld, hun taalkennis en hun woordenschat uitbreiden.
- Er is in alle fasen van het primair en voortgezet onderwijs aandacht voor leesmotivatie en literaire competentie. Zo krijgen alle leerlingen de kans om lezers te worden en te blijven.
- Leerlingen werken aan hun taal- en cultuurbewustzijn. Ze leren begrijpen wat (eerste) talen en taalvariëteiten betekenen voor zichzelf en de ander. Ze worden zich bewust van de meertaligheid in hun directe omgeving en in de samenleving, en van de rol van het Standaardnederlands als gemeenschappelijke taal in een meertalige samenleving.
- Leerlingen leren experimenteren met taal en vormen van taal om daarmee uiting te geven aan ideeën, ervaringen, gevoelens en intenties.

Leergebied Rekenen & Wiskunde

Leerlingen blijven een stevig fundament aan rekenen en wiskunde nodig hebben, zoals vakkennis (bijvoorbeeld de namen van ruimtelijke figuren), geautomatiseerde basisvaardigheden (bijvoorbeeld hoeveel centimeter is 3,5 meter?) en gememoriseerde basiskennis (bijvoorbeeld tafels).

Nieuwe onderdelen zijn:

- Introductie van statistiek in het primair onderwijs. Omdat de hoeveelheid data en representaties steeds verder toeneemt, is het belangrijk dat leerlingen leren om gegevens (data) te verzamelen, te verwerken, te representeren en hier conclusies aan te verbinden.
- Gebruik van wiskundegereedschappen en technologie. Leerlingen leren doordacht en verantwoord gebruik te maken van technologie en leren welke wiskunde er achter de technologie zit.
- Een basis in algebra en analyse waarbij leerlingen diverse oplossingsstrategieën leren. Ze leren keuzes te maken wanneer welke strategie het meest effectief is. Ook is hier plek voor het gebruik van ICT.
- Een steviger en samenhangend fundament voor breuken, decimale getallen, verhoudingen en procenten. In het primair onderwijs staat het begrijpen hiervan voorop. De formele rekenregels voor breuken volgen op een later moment. Zij krijgen een vervolg bij het herleiden van gebroken vormen en worden gebruikt bij berekening van kansen met behulp van kansregels.

- Aandacht voor wiskundige denk- en werkwijzen: probleemoplossen, abstraheren, logisch redeneren, representeren en communiceren, modelleren, algoritmisch denken en gereedschappen en technologie gebruiken. Deze denk- en werkwijzen kunnen niet zonder inhoud. Zo sluiten de denk- en werkwijzen aan bij de brede vaardigheden en de (inter)nationale ontwikkelingen rondom rekenen en wiskunde.

Leergebied Engels/Moderne vreemde talen

- Leerlingen ontwikkelen taalvaardigheden die nodig zijn om informatie in andere talen te begrijpen, kritisch te verwerken, over te brengen en daarover te spreken en schrijven.
- Er is meer aandacht voor de productieve vaardigheden en de sociale interactie, het kritisch verwerken en overbrengen van informatie en voor het bevorderen van de communicatie.
- De kracht van literatuur, maar ook van andere creatieve vormen, wordt breder en intensiever benut op alle niveaus van het onderwijs, zowel schriftelijk als audiovisueel. Ontwikkeling van spreek- en schrijfdurf en het benutten van talent staan centraal.
- Aandacht voor de invloed van cultuur op talen en voor interculturele vaardigheden: niet alleen de taal spreken, maar ook inspelen op afspraken en gewoonten in een cultuur.
- Het nadenken over hoe je effectief een taal kunt leren, praten over taal en talen maakt leerlingen bewust van wat het leren en gebruiken van talen inhoudt.
- Leerlingen leren zich bewust te worden van de talen om zich heen en in de samenleving, van stereotyperingen en vooroordelen rondom talen, en van hun eigen meertalige repertoire.

Digitale geletterdheid

Digitale geletterdheid maakt nu nog geen deel uit van de kerndoelen en de eindtermen.

- In zes thema's komen vier domeinen van digitale geletterdheid aan bod: informatievaardigheden, mediawijsheid, ICT-basisvaardigheden en computational thinking (vraagstukken of problemen oplossen met behulp van digitale technologie).
- In het primair onderwijs leren leerlingen in hun eigen context en leerniveau bewust om te gaan met digitale middelen.
- In het voortgezet onderwijs leren leerlingen kritisch over technologievraagstukken nadenken. Digitale technologie speelt immers een grote rol in het leven en werken van mensen, maar is alles wat kan met deze digitale technologie ook wenselijk?

Burgerschap

- Het is het voor het eerst dat er een landelijk curriculum voor burgerschap is uitgewerkt.
- Bij burgerschapsonderwijs leren leerlingen functioneren in een democratische, diverse samenleving. Het biedt leerlingen de kans om hun eigen opvattingen te ontwikkelen en een democratische houding te vormen.
- Drie belangrijke basiswaarden van de democratische samenleving staan centraal: vrijheid, gelijkheid en solidariteit. Ook mondiale thema's zoals globalisering, duurzaamheid en technologie zijn verbonden met de democratie.
- Leerlingen leren daarnaast participeren. Ze krijgen inzicht in besluitvormingsprocessen op lokaal, nationaal en internationaal niveau, en ontdekken de invloed die zij hierop hebben.

Mens & Maatschappij

- Meer aandacht voor ethiek en welzijn.
- Voor de toepassing van kennis en vaardigheden zijn vernieuwende gemeenschappelijke denkwijzen beschreven, die voor alle Mens & Maatschappijvakken relevant zijn
- Meer samenhang tussen de Mens & Maatschappijvakken door voor het primair onderwijs de sociale kant van wereldoriëntatie te beschrijven.
- In alle uitwerkingen van kennis en vaardigheden is daarbij samengewerkt met het ontwikkelteam Mens & Natuur. Ook is de doorlopende leerlijn naar het voortgezet onderwijs is beschreven.
- In het voortgezet onderwijs zijn Voor de vaktaal, thema's en vaardigheden die relevant zijn voor het gehele leergebied, zijn een gemeenschappelijke taal en vaardigheden beschreven.

Mens & Natuur

- De natuurwetenschappelijke disciplines binnen Mens en Natuur worden sterker met elkaar verbonden en de rol van techniek en technologie is explicieter gemaakt.

- Door het bewuster toepassen van gemeenschappelijke denk- en werkwijzen ontstaat meer samenhang tussen de disciplines.
- Persoonlijke en maatschappelijk actuele vraagstukken als duurzame ontwikkeling, gezondheid en technologische ontwikkeling krijgen meer aandacht. Dat zijn interdisciplinaire vraagstukken die met kennis uit de natuurwetenschap te begrijpen en te verklaren zijn.

Kunst& Cultuur

- Het nieuwe curriculum is gebaseerd op 'maken en betekenis geven' en 'meemaken en betekenis geven'.
- 'Maken en betekenis geven' richt zich op de praktijk van de verschillende kunstdisciplines. Hierin staat het experimenteren, creëren, vormgeven en (re)produceren centraal. Leerlingen leren in een artistieke vorm en op een eigen manier uitdrukking te geven aan ervaringen, gevoelens, gedachten en ideeën.
- 'Meemaken en betekenis geven' is gericht op de kennismaking met professionele uitingsvormen van kunst en cultuur. Leerlingen leren uitingen van kunst en cultuur ervaren, onderzoeken, (filosofisch) bevragen, analyseren en waarderen. Betekenis geven heeft zowel betrekking op de artistieke uitingen die leerlingen zelf maken als op de professionele uitingen van kunst en cultuur.

Bewegen & Sport

- Gezond bewegen draagt bij aan de kwaliteit van het leven. Meedoen binnen de eigen mogelijkheden en plezier beleven aan succes zijn hierbij het uitgangspunt. Daarbij komt kennis over en bewustwording van gezond en veilig bewegen.
- Een doorlopende leerlijn aan de hand van zes bouwstenen. Dit zijn: leren bewegen, gezond bewegen, bewegen betekenis geven, bewegen regelen, samen bewegen en beweegcontexten verbinden.
- Leerlijn voor de bouwsteen Leren bewegen die uitgaat van beweeguitdagingen zoals balanceren, mikken en hardlopen. Het werken met beweeguitdagingen biedt de mogelijkheid om nieuwe activiteiten een plek in het curriculum te geven.
- Verbinding tussen activiteiten binnen en buiten de school